

SISEMINISTEERIUM

Kohtunik Kaupo Kruusvee
Tallinna Halduskohus

Teie: 19.12.2017 nr 3-17-2801

Meie: 24.01.2018 nr 2-10/548-4

Kaebaja: MTÜ Eesti Pagulasabi
Lai 30
51005 Tartu

Kaebaja esindaja: Alari Rammo
alari.rammo@eesti.ee

Vastustaja: Siseministeerium
Pikk 61, 15065 Tallinn
e-post: info@siseministeerium.ee

Vastustaja esindaja: Kertu Nurmsalu
Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik
e-post: kertu.nurmsalu@siseministeerium.ee
Tel 612 5084

Kolmas isik: Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM)
Ahtri 12 (16 korrus)
10151 Tallinn
e-post: iomtallinn@iom.int

Vastus MTÜ Eesti Pagulasabi kaebusele haldusajajas nr 3-17-2801

Tallinna Halduskohus võttis 22.12.2017 määrusega menetlusse MTÜ Eesti Pagulasabi (edaspidi *kaebaja*) kaebuse Siseministeeriumi kantsleri 29. novembri 2017. a käskkirja nr 1- 5/118 „Taotlusvoorus „Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kolmas avalik taotlusvoor“ esitatud taotluse rahuldamata jätmine“ ja käskkirja nr 1-5/119 „Taotlusvoorus „Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kolmas avalik taotlusvoor“ esitatud taotluse rahuldamine“ (edaspidi ka *käskkirjad*) tühistamiseks ning uue hindamise läbiviimise kohustamiseks.

Käesolevaga esitab Siseministeerium (edaspidi *vastustaja*) kirjaliku seisukoha MTÜ Eesti Pagulasabi kaebusele.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Siseministri 23. augusti 2017. a käskkirjaga nr 1-3/84 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. aasta integratsiooni valdkonna kolmanda avaliku taotlusvooru läbiviimine“ otsustati läbi viia Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. aasta integratsiooni valdkonna kolmas avalik taotlusvoor (edaspidi ka *avaliku taotlusvooru väljakuulutamise käskkiri*). Taotlusvoor kuulutati välja 28. augustil 2017. a ning taotluste esitamise tähtaeg oli 27. september 2017. a.
2. Siseministri 19. septembri 2017. a käskkirjaga nr 1-3/92 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. a integratsiooni valdkonna kolmanda avaliku taotlusvooru hindamiskomisjoni moodustamine“ (edaspidi *hindamiskomisjoni moodustamise käskkiri*) moodustati kolmandas taotlusvoorus esitatud taotluste sisuliseks hindamiseks komisjon. Komisjoni liikmeteks nimetati üks ametnik Sotsiaalministeeriumist ning kolm ametnikku Siseministeeriumist, kellest komisjoni esimees oli hääleõigusega.
3. Hindamiskomisjoni tegevus on dokumenteeritud hindamiskomisjoni 17. novembri 2017. a sisulise hindamise protokollis nr 1 (edaspidi *hindamiskomisjoni protokoll*), mis on registreeritud vastustaja dokumendihaldussüsteemis numbriga 14-8.6/475-1. Sellest nähtub, et hindamine viidi läbi ajavahemikul 19.10–06.11.2017 ning hindamiskomisjon teeb protokollis ettepaneku rahuldada Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni taotlus kui suurema punktiarvuga taotlus ning jätta rahuldamata kaebaja taotlus kui väiksema punktiarvuga taotlus.
4. Siseministeeriumi kantsleri 29. novembri 2017. a käskkirjaga nr 1-5/118 „Taotlusvoorus „Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kolmas avalik taotlusvoor“ esitatud taotluse rahuldamata jätmise“ jäeti kaebaja taotlus rahuldamata ning käskkirjaga nr 1-5/119 „Taotlusvoorus „Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kolmas avalik taotlusvoor“ esitatud taotluse rahuldamine“ rahuldati Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni taotlus. Käskkirjad põhinevad hindamiskomisjoni protokollis tehtud otsusel.
5. Kaebaja esitas 19.12.2017 halduskohtule kaebuse käskkirjade tühistamiseks ning esialgse õiguskaitse kohaldamiseks. Tallinna Halduskohus jättis 22.12.2017 määrusega haldusasjas nr 3- 17-2801 esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata ning võttis sama määrusega kaebaja esitatud kaebuse käskkirjade tühistamiseks menetlusse. Kaebaja esitas määruskaebuse esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata jätmise peale, mille Tallinna Ringkonnakohus jättis 28.12.2017 rahuldamata.
6. Kaebaja toob esitatud kaebuses esile, et tema hinnangul on taotlusele antud põhjendamatult madalaid punkte, mõned hindamiskriteeriumid on sisutud, hindamine on läbi viidud lohakalt, see viib aga kaalutlusveani. Kaebuses on toodud hindamiskriteeriumide kaupa hindaja põhjendus punkti(de) alandamiseks ning kaebaja arvamus või selgitus, miks hindaja ei oleks pidanud sellisele järeldusele jõudma. Esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata jätmise määrusele esitatud määruskaebuses toob kaebaja esile lisaks veel, et ta ei vaidlusta hindamiskriteeriume vaid seda, kas nende järgi oli võimalik kaebaja taotluse punkte vähendada ning kas punktide vähendamise põhjendused on adekvaatsed.

ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

Vastustaja vaidleb kaebusele vastu, sest et vaidlustatud käskkirjad vastavad haldusakti kehtivuse nõuetele, hindamine on läbi viidud korrektselt ja objektiivselt ning kaebuse rahuldamiseks ei ole alust. Vastustaja põhjendab oma seisukohta alljärgnevalt.

I Nõuded taotlusele ja hindamiskriteeriumid on taotlejale teada alates taotlusvooru väljakuulutamisest

7. Siseministeeriumi avalike taotlusvoorude väljakuulutamist varjupaiga, rände ja integratsiooni valdkonnas reguleerib siseministri 3. veebruari 2017. a käskkirja nr 1-3/18 „Siseministeeriumi protseduurireeglid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020“ (edaspidi *protseduurireeglid*) punkt 14. Selles sisalduvad nõuded, et vastava taotlusvooru väljakuulutamiseks tuleb kinnitada toetuse taotlemise juhendid ja vormid ning taotluste esitamiseks peab olema aega vähemalt 30 päeva. Avaliku taotlusvooru väljakuulutamise käskkirjaga kinnitati ka „Juhend toetuse taotlejatele „Varjupaiga-, rände- ja integratsioonifondist perioodiks 2014–2020, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. aasta integratsiooni valdkonna kolmas avalik taotlusvoor““ (edaspidi *juhend*). Juhendi kohaselt tuli taotlusvoor välja kuulutada 28. augustil 2017. a. Väljakuulutamine tähendab, et Siseministeerium avalikustab vastaval kuupäeval taotlusvooru juhendi ja muud vajalikud dokumendid oma kodulehel. Selline info kolmanda taotlusvooru kohta avalikustati Siseministeeriumi kodulehel juhendis ettenähtud kuupäeval, leitav <https://www.siseministeerium.ee/et/eesmark-tegevused/valisvahendid/amif-taotlusvoorud>. Erinevate partnerite vahel on loodud suhtlusvõrgustikud info kiireks jagamiseks igasugustes isikute rännet või integratsiooni puudutavates küsimustes. Selleks, et info jõuaks potentsiaalsete taotlejateni võimalikult kiiresti, edastati teavituskirjad taotlusvooru väljakuulutamise ka rändevõrgustiku, sotsiaalpartnerite ning kohanemisprogrammi tugivõrgustiku listidesse.

8. Juhendi kohaselt on taotlusvooru nimetuseks „Rahvusvahelise kaitse saajatele suunatud kohanemisprogrammi koolituste uuendamine ja pakkumine“. Kohanemisprogramm on sätestatud siseministri 13. augusti 2014. a määrusega nr 34 „Kohanemisprogramm“, millega kehtestatakse välismaalase kohanemisprogramm, kohanemisprogrammis osalemise tingimused ning kohanemisprogrammis osalemissuunamise kord. Kohanemisprogramm on sisuliselt tegevuskava uussisserändaja Eestis kohanemise toetamiseks ning sisaldab määruses sätestatud koolitusmooduleid. Üks teemamoodulitest on rahvusvahelise kaitse saanute koolitusmoodul, sest antud juhul oli sihtrühmaks välismaalased, kes on saanud tähtajalise elamisloa välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel.

Juhendis on kirjeldatud täpsemalt, mis on taotlusvooru eesmärgiks, milliseid tegevusi tuleb taotluses ette näha, et võimaldada rahvusvahelise kaitse saajatel omandada eelnimetatud kohanemisprogrammiga ettenähtud teadmisi. Samuti on juhendis toodud, et taotlusi hinnatakse kahes etapis (vormiliselt ja sisuliselt) ning hindamiskriteeriumid (millest hindamisel lähtutakse, kuidas toimub punktiarvestus, kes selle läbi viib ja mis on tulemuseks).

9. Selleks, et taotlejaid võimalikult palju taotluste koostamisel abistada ja et taotlejad oleksid võrdses seisus, on Siseministeeriumi kodulehel ka vastava taotlusvooru materjalide juures taotlejate esitatud (sisulised) küsimused ning vastused. Taotluste koostamise ajal korraldas

Siseministeerium taotlejatele ka 19. septembril 2017. a infotunni. Vastav info oli esitatud nii kodulehel kui edastatud listidesse, kuhu saadeti taotlusvooru väljakuulutamise info.

10. Eeltoodust nähtub, et taotluse esitajatele olid ette nähtud võrdsed alused taotluse esitamiseks ning juba taotluse esitamise ajal oli teada, mida taotluse hindamisel võetakse arvesse ning kuidas toimub punktiarvestus. Taotlusvooru kestel viidi läbi täiendav infotund ning olulisemad küsimused ja vastused taotluste koostamise kohta olid taotlejatele võrdselt kättesaadavad vastustaja kodulehel. Kaebaja (ega ka teised taotlejad) ei ole taotlusvooru läbiviimise ajal esile toonud, et hindamiskriteeriumid on ebaselged või, et nende järgi ei ole võimalik taotlust hinnata. Seega olukorras, kus kaebaja alles peale taotlusvooru lõppu on asunud väitma, et hindamiskriteeriumid on ebaselged, on tegemist tagantjärei otsitud väitega.
11. Kaebajale on hindamise protseduur vastavate kriteeriumide alusel ka varasemalt teada. Nii näiteks osales kaebaja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. aasta integratsiooni valdkonna avaliku taotlusvoorus „Kohaliku tasandi teabe- ja koostööüritused rahvusvahelise kaitse valdkonnas“ (taotluste esitamise tähtaeg oli 10. juuli 2017. a), kus hindamine toimus täpselt samasuguste hindamiskriteeriumide alusel (leitav samuti <https://www.siseministeerium.ee/et/eesmark-tegevused/valisvahendid/amif-taotlusvoorud>). Selle taotlusvooru võitis just kaebaja, kellega sõlmiti toetusleping 4. oktoobril 2017. a.

II Kolmanda avaliku taotlusvooru taotluste sisulise hindamise viisid läbi pädevad ametnikud ühtsetel alustel ning objektiivselt

12. Juhendi punkti 3.1 kohaselt enne sisulist hindamist viiakse läbi vormiline hindamine ning sisulisse hindamisse suunatakse need taotlused, mis läbivad vormilise hindamise. Sisuline hindamine toimub juhendi punkti 3.2 kohaselt ning hindamine dokumenteeritakse protseduurireeglitega kinnitatud hindamise kontroll-lehel (edaspidi *hindamisleht*). Nimetatud hindamislehe vorm kajastab samu nõudeid, mis vastava taotlusvooru juhendis on hindamiseks ette nähtud. Hindamislehe täitmine tagab ühetaolise hindamise – et hindajad hindaksid samadel alustel, jagaksid punkte vastavatele taotluse osadele ettenähtud määras ning hindamislehtede põhjal saaks koostada ühtse protokoll, milles on toodud taotlustele antud punktide arv ning hindamiskomisjoni otsus, kas taotlus rahuldada, osaliselt rahuldada või mitte rahuldada. Hindamiskomisjoni protokoll edastatakse kantslerile ning protokollilise otsuse põhjal teeb kantsler lõpliku otsuse, mis väljendub vastavas käskkirjas.
13. Kolmandas taotlusvoorus esitatud taotluste sisulise hindamise viib läbi hindamiskomisjoni moodustamise käskkirjas nimetatud hääleõigusega ametnikud. Protseduurireeglite punkti 16.8 kohaselt tuleb komisjoni liikmeteks määrata pädevad Siseministeeriumi ja teiste ametkondade esindajad. Kolmanda avaliku taotlusvooru hindamiskomisjoni liikmed, kes hindamist läbi viivad, on Siseministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi esindajad ning oma teenistuskohustustest tulenevalt on seotud isikute rändamisega, rahvusvahelise kaitsega ning kohanemisega. Siseministeeriumi ametnikud on kodakondsus- ja rändepoliitika osakonnast (edaspidi *KRPO*) ning nende täpsemad tööülesanded on sätestatud ametijuhendites. *KRPO* juhataja asetäitja ülesanneteks on kodakondsuspoliitika ja seadusliku rände poliitika korraldamine ja koordineerimine ning *KRPO* vastava nõuniku ülesanneteks on rändepoliitika, sealhulgas rännet ja kohanemist toetavate poliitikate väljatöötamine, analüüsimine ja elluviimise koordineerimine ning vastutusvaldkonnas Euroopa Liidu 2014+ finantsperioodi finantsvahendite planeerimine ja rakendamine. Sotsiaalministeeriumist kuulus hindamiskomisjoni rahvusvahelise kaitse poliitika juht. Üks komisjoni liige on siseministeeriumi välisvahendite osakonnast, kes tegeleb taotlusvooru läbiviimisega

korralduslike küsimustega ning temal ei ole hääleõigust. Komisjoni liikmed on erinevatest ametkondadest, et taotluste hindamisel oleks arvesse võetud erinevaid nüansse, nii isikute rännet puudutavaid kui ka sotsiaalseid aspekte puudutavaid, lähtudes rahvusvahelise kaitse saajate eripäradest. Seega on komisjoni liikmed pädevad andma sisulist hinnangut, kas taotluses toodud projektikirjeldus vastab konkursi juhendis toodud nõuetele, kohanemisprogrammile, aga samuti ka ühiskonna ootustele/vajadustele.

Komisjoni liikmed allkirjastavad enne taotluste hindamist erapooletuse ja konfidentsiaalsuse deklaratsiooni, mille vorm on kinnitatud protseduurireeglite lisana. Selle allkirjastamisega kinnitavad hindajad muuhulgas oma sõltumatust osapooltest ning lubavad täita kohustusi ausalt, erapooletult ja õiglaselt. Juhendi punkt 3.2 näeb ette, et hindamiskomisjoni liige hindab iga taotlust eraldi, lähtudes kehtestatud hindamiskriteeriumitest ning teeb ettepaneku taotluse rahastamiseks, osaliseks rahastamiseks või mitterahastamiseks. Iga hindamiskomisjoni liige täidab ja allkirjastab sisulise hindamislehe. Hindamise teises etapis on oluline, et hinnatakse projekti, mitte taotlejat.

Sisuline hindamine viidi läbi ajavahemikul 19.10–06.11.2017 vastavalt sellele, kuidas hindamiskomisjoni liikmed oma tööaega jagasid ning hindamiskomisjoni protokoll allkirjastati 17. novembril 2017. a. Kantsleri käskkirjad allkirjastati 29. novembril 2017. a ning taotlusvooru juhend nägi ette, et tegevusi tuleb alustada 1. jaanuaril 2018. a. Kuivõrd sisuline hindamine on taotluse menetlemisel väga oluline osa, siis kirjeldusest nähtub, et see menetlusetapp on läbi viidud piisava ajavaruga ning ei saa nõustuda kaebaja väitega, et *konkurss on läbi viidud viimasel hetkel*.

14. Juhendi kohaselt liidetakse kõigi hindajate antud punktid ning arvutatakse iga taotluse aritmeetiline keskmine, kokku on võimalik saada 100 punkti. Kui taotluse keskmine punktisumma on väiksem kui 60 punkti (60% maksimumist), siis taotlusele toetust ei anta. Hindamiskriteeriumid ei näe ette, et hindajate punktid peaksid olema hindajate puhul samaväärsed, arvestada tuleb ka, et iga hindaja hindab taotlust lähtuvalt oma ametialasest spetsiifikast siseveendumuse järgi. Hindamiskomisjon selleks moodustataksegi, et iga hindaja saaks anda oma hinnangu ning see üldistub hindajate poolt antud punktide aritmeetilise keskmise ehk keskväärtuse arvutamisega. Keskväärtus näitajana iseloomustab hindajate läbilõikelist vastust hinnatavale kriteeriumile. Kaebaja sai keskmiseks hindeks 86,66, mis on hea tulemus. Kuid käskkirjaga nr 1- 5/119 rahuldatud Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni taotlus sai keskmiseks hindeks 90 punkti, seega rohkem kui kaebaja taotlus. Ka Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni taotluses esines puudujääke, sest tulemus 90 punkti ei ole maksimumsumma, kuid aritmeetiline keskmine ületas siiski kaebaja taotluse punktisummat.

15. Vastustaja ei nõustu kaebaja väitega, et *konkurss on läbi viidud viimasel hetkel ning hinnete alandamise põhjendustes on näha piisvalt lohakat hindamist*. Vastustaja hinnangul on taotluste hindamise reeglistik selline, et hindamise tulemus oleks võimalikult õiglane. Hindamiskomisjoni liikmeid on mitu, nad on vastava ala asjatundjad, enne taotluste hindamist nad allkirjastavad erapooletuse ja konfidentsiaalsuse deklaratsiooni, hindamine käib ühtsetel alustel hindamislehe järgi, ning hiljem arvutatakse komisjoni liikmete aritmeetilise keskmise järgi projektile antud punktide kogusumma. Hindamiskriteeriumid on juhendis ette nähtud, neid ei ole taotluste esitamise ajal muudetud ning kogu dokumentatsioon on taotlejatele algusest peale kättesaadav ning hindamiseks on olnud piisavalt pikk ajavahemik. Kantslerile esitatud protokollilises otsuses on põhjendatud, millises osas kaebaja taotlus ei vastanud hindamiskriteeriumitele. Protokollilisele otsusele

oli lisatud hindamislehed nii kaebaja taotluse kui ka Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni taotluse osas, seega kantsleril oli võimalus veenduda hindamiskomisjoni protokollilise otsuses õigsuses.

16. Sellest tulenevalt leiab vastustaja, et hindamine on läbi viidud objektiivselt ja läbipaistvalt ning on kooskõlas erinevate juhenditega ja protseduurireeglitega, mis on taotlejale olnud soovi korral kättesaadavad. Hindamiskomisjon moodustatakse erinevatest isikutest, et tagada lõpptulemusena taotluste igakülgne ja objektiivne hindamine. Mitte ühegi juhendiga ei saa garanteerida, et hindajad annaksid iga hindamiskriteeriumi puhul samasuguseid punkte, see ei ole ka hindamiskriteeriumide seadmise mõte. Asjaolu, et hindamistulemus ei meeldi kaebajale, ei tähenda, et hindamine oleks läbi viidud lohakalt või ebaõigesti.

III Kordushindamise läbiviimist ei ole ette nähtud ning hindajad on punktide vähendamist põhjendanud

17. Kaebaja ei vaidlusta oma kaebuses taotluse rahuldumata jätmist vaid hindamistulemusi. Kaebuses on väljendatud, et kaebaja arvates *ei ole võimalik osade ebaselgete kriteeriumide järgi taotlust hinnata* ning leiab, et kordushindamisel võib tema taotlus saada siiski suurema arvu punkte. Vastustaja on eelnevalt selgitanud, et juhend ja hindamiskriteeriumid on olnud kättesaadavad alates taotlusvooru väljakuulutamisest ning kaebaja ei ole varasemalt väitnud, et need oleksid ebaselged või et nende alusel ei ole võimalik hinnata. Hindajateks on nimetatud isikud, kes on vastava ala asjatundjad ning taotlusele antud punktisumma on kujunenud keskmiste hinnete alusel. Vastustajal ei ole põhjust arvata, et hindajad on oma tööd hooletult teinud vaid vastupidi, igas osas, mis on tinginud punktisumma alandamise, on ka põhjendatud, miks hindaja arvates ei vastanud mingi projekti tegevuse kirjeldus vastavale kriteeriumile. Ükski hindamisleht ei sisalda üksnes konstateeringut, et taotlus ei vasta tingimustele vaid hindamislehtedel on põhjendused, millises osas hindaja arvates taotlus ei vasta hindamiskriteeriumitele ning miks hindaja leiab, et punktisummat tuleb alandada.

Kaebuse esitaja soov on sisuliselt kordushindamise läbiviimine. Protседuurireeglid ja juhend ei näe ette kordushindamise läbiviimist, seega ei ole kaebajal õigust nõuda ka selle uuesti läbiviimist. Selliste tingimuste sätestamine takistaks ka põhjendamatult taotlusvooru lõpule viimist, sest sel juhul võiks kordushindamist nõuda $n+x$ korda. Märkida tuleb ka seda, et kordushindamine üldjuhul peaks anda samasuguse tulemuse kui esialgne hindamine. Eeltoodust tulenevalt leiab vastustaja, et taotlusele antud punktisumma ei saaks olla teistsugune ning kordushindamise läbiviimise nõue ei ole põhjendatud.

IV Haldusaktid on õiguspärased ja kontrollitavad

18. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 54 kohaselt haldusakt on õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. Vastavalt HMS § 56 lõigetele 1 ja 2 peavad kirjalik haldusakt ja soodustava haldusakti andmisest keeldumine olema kirjalikult põhjendatud. Haldusakti põhjendus esitatakse haldusaktis või menetlusosalisele kättesaadavas dokumendis, millele on haldusaktis viidatud. Haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus.

Protседuurireeglite punkti 16.14 kohaselt vormistab Siseministeeriumi välisvahendite osakond hindamiskomisjoni otsuse protokollilise otsusena, millele lisatakse hindamiskomisjoni liikmete hindamislehed. Selle hindamiskomisjoni protokoll allkirjastab

hindamiskomisjoni esimees, kes on hääleõiguseta. Protseduurireeglite punkti 16.18 kohaselt koostab välisvahendite osakond hindamiskomisjoni protokollilise otsuse alusel kantsleri käskkirja eelnõu taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või mitterahuldamise kohta. Käskkirjas märgitakse toetuse saaja, projekti nimetus, AMIF-i toetuse maksimaalne summa ning kaasfinantseeringu maksimaalne osakaal abikõlblikes kogukuludes. Osalise rahuldamise ja mitterahuldamise otsust peab põhjendama koos viidetega valiku- ja hindamiskriteeriumitele. Sarnane kord on kirjeldatud ka juhendi punktis 3.2.

19. Vaidlustatud käskkirjadest nähtub, milline on käskkirja andmise õiguslik alus ning kellel on õigus käskkirja andmiseks. Siseministeeriumi põhimäärusest tulenevad kantsleri ülesanded, mis annavad õiguse eelarveliste vahendite käsutamiseks ning panevad kohustuse täita ministri saadud ülesandeid. Protseduurireeglite punkti 7.2.1 kohaselt on siseminister kantslerile näinud ette toetuse taotluse rahastamise, osalise rahastamise või mitterahastamise otsuse kinnitamise hindamiskomisjoni ettepaneku alusel. Hindamiskomisjoni ettepanek sisaldub hindamiskomisjoni 17. novembri 2017. a sisulise hindamise protokollis nr 1, mis on registreeritud dokumendihaldussüsteemis numbriga 14-8.6/475-1. Taotluse mitterahuldamise käskkirja (käskkiri nr 1-5/118) on põhjendatud lähtudes hindamiskomisjoni hindamiskriteeriumitest, seega esile on toodud põhjendused, mis osas hindajad leidsid, et taotlusele ei saa anda vastavas kategoorias maksimumarvu punkte. Käskkirjade põhjendused on kooskõlas protseduurireeglite punkti 16.18 ja juhise punktiga 3.2.

20. Halduskohtumenetluse seadustiku (edaspidi *HKMS*) § 158 lõike 3 viimase lause kohaselt ei teosta kohus haldusakti või toimingu õiguspärasust kontrollides kaalutlusõigust haldusorgani eest. Sellest tulenevalt leiab vastustaja, et kohus saab hinnata, kas taotluste hindamine on viidud läbi kehtivate reeglite järgi. Vastustaja selgitusest nähtub, et Siseministeerium on ette näinud selged reeglid, kuidas toimub avaliku taotlusvooru raames esitatud taotluste menetlemine, sh sisuline hindamine. Samuti on ette nähtud, kellel on õigus teha otsuseid ning mida otsus peab sisaldama. Kogu menetlus on läbi viidud juhendite järgi, mis on taotlejatele olnud algusest peale teada, seega menetlus on olnud objektiivne, läbipaistev ja tagantjärele kontrollitav.

IV Kokkuvõte ja menetluslikud küsimused

21. Vastustaja hinnangul on Siseministeeriumis taotluste hindamine põhjalikult reguleeritud, kõik vajalik info on taotluse esitajale eelnevalt olnud teada või kättesaadav ning hindamise tulemuste kujunemine on ka tagantjärele kontrollitav. Hindajate valikul on lähtutud põhimõttest, et tegemist oleks vastava ala spetsialistidega ning nad kinnitasid enne hindamist oma erapooletust ning kohustuste ausat ja õiglast täitmist. Hindamine on läbi viidud piisava ajavaruga, hindajad täitsid individuaalsed hindamislehed, mille põhjal koostati protokoll. Hindamiskomisjoni protokollil alusel on kantsler rahuldanud parema tulemuse saanud taotluse ning jätnud rahuldamata väiksema punktisummaga taotluse. Kaebaja taotluse rahuldamata jätmist on põhjendatud viidetega valiku- ja hindamiskriteeriumitele, st on selgitatud mis põhjusel ei ole taotlus vastavas osas saanud maksimumpunkte. Vastustaja leiab, vaidlustatud käskkirjad on seaduslikud ja põhjendatud ning esitatud kaebuse rahuldamiseks puudub alus.

22. Vastustaja on nõus asja lahendamise ja kirjalikus menetluses. Asja lahendamist lihtmenetluses, kompromissiga või muul viisil ei pea vastustaja võimalikuks.

23. Vastustaja vastus ning seni esitamata lisad edastatakse kohtule, kaebaja esindajale ja kolmandale isikule elektrooniliselt. Hindamislehtedelt on eemaldatud hindaja nimi, et ei saaks seostada hindajaid vastavate punktisummadega. Kohtule esitame need dokumendid eraldi koos nimedega ning digiallkirjastamist tõendava konteineriga.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes HKMS § 108 lõikest 1 palub Siseministeerium:

- 1. jätta esitatud kaebus rahuldamata;**
- 2. jätta menetluskulud kaebaja kanda.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Nurmsalu
Volitatud esindaja

Lisa:

1. Siseministri 3. veebruari 2017. a käskkiri nr 1-3/18 „Siseministeeriumi protseduurireedlid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020“ algtekst ning selle lisa 6 ja lisa 9
2. Siseministri 3. veebruari 2017. a käskkiri nr 1-3/18 „Siseministeeriumi protseduurireedlid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020“ terviktekst 07.11.2017 muudatustega
3. Listidesse saadetud taotlusvooru teavitamise kirja näidis
4. Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi 2017. aasta integratsiooni valdkonna kolmanda avaliku taotlusvooru sisulise hindamise protokoll nr 1
5. Kaebaja avaliku projektikonkursi taotluse hindamise kontroll-lehed
6. KRPO osakonnajuhataja asetäitja ametijuhend
7. KRPO osakonna nõuniku ametijuhend